

Sygn. akt V KO 92/19

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **Z.G.**

skazanego za czyny z art. 197 § 2 i 3 pkt 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2019 r.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 lutego 2018 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt XVI K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 28 września 2017 r., w sprawie o sygn. akt XVI K (...), uznał Z.G. za winnego popełnienia czynów: z art. 197 § 2 i 3 pkt 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k., za który wymierzył mu karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1); z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za który wymierzył mu karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 5); dwóch czynów z art. 200 § 1 k.k. w zw. 12 k.k., za które wymierzył kary po 2 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności (pkt 8 i 11), oraz czynu z art. 197 § 2 i 3 pkt 2 k.k., za który wymierzył karę 3 lat pozbawienia wolności (pkt 14). Wymiar kary łącznej określono na 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie Sąd I instancji zastrzegł, że kara ta ma być odbywana w systemie terapeutycznego oddziaływania w związku z zaburzeniami

preferencji seksualnych. Sąd Okręgowy w P. nadto orzekł środki karne w postaci zakazu zbliżania się i kontaktowania z pokrzywdzonymi (pkt 3, 7, 10, 13, 16), zakazu zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania wszelkich zawodów albo działalności związanej z wychowywaniem, edukacją, leczeniem lub opieką nad małoletnimi (pkt 2, 6, 9, 12, 15), zadośćuczynienie na rzecz małoletniego pokrzywdzonego (pkt 4). Ponadto Sąd Okręgowy orzekł wobec Z.G. tytułem środka zabezpieczającego umieszczenie go po odbyciu kary w zakładzie psychiatrycznym (pkt 19).

Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora, wyrokiem z dnia 5 lutego 2018 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego orzeczenia kasację wywiódł obrońca skazanego. Postanowieniem z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie V KK 377/18, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

Z.G. zainicjował już uprzednio postępowanie zmierzające do wznowienia postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 lutego 2018 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt XVI K (...). W sprawie tej wyznaczony z urzędu obrońca nie stwierdził podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania karnego. W rezultacie, dnia 25 września 2018 r. Sąd Najwyższy postanowił utrzymać w mocy zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu nieuzupełnienia w terminie jego braków formalnych (sprawa o sygn. V KO 33/18).

W piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. skierowanym do Sądu Apelacyjnego w (...), Z. G. wniósł o „ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania oraz zwolnienie od opłaty sądowej od wniosku o wznowienie” w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygnaturą akt II AKa (...). Wskazane powyżej wnioski uzasadnił wystąpieniem „nowych faktów i okoliczności”, treścią art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 541 § 1 i 2 k.p.k. oraz wydaniem w dniu 21 lutego 2019 r. postanowienia przez Sąd Rejonowy w G. w sprawie o sygn. akt II K (...) oraz postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt XVII Kz (...) (k. 3).

Pismem z dnia 7 sierpnia 2019 r. skazany ponowił swoje wcześniejsze postulaty tj. o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie II AKa (...) Sądu Apelacyjnego w (...) oraz zwolnienie go od opłaty od wniosku o wznowienie postępowania (k. 5).

Zarządzeniem z dnia 8 października 2019 r. Przewodniczący Wydziału V Izby Karnej Sądu Najwyższego zobowiązał skazanego Z.G. do udzielenia w terminie 7 dni informacji, „jakie to okoliczności, wskazywane w art. 540 k.p.k., mają stanowić podstawę kolejnego postępowania o wznowienie (nie będące przedmiotem oceny w sprawie V KO 33/18)”, pod rygorem nierozpoznania wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu i skierowania wniosku na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku. Zarządzenie zostało doręczone skazanemu w dniu 16 października 2019 r. (k. 9, k.14).

Wykonując opisane powyżej zarządzenie skazany w piśmie z dnia 17 października 2019 r. (data nadania tożsama) ponownie wskazał przepis art. 541 § 2 k.p.k. w zw. z art. 541 § 1 k.p.k. i art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. jako podstawę wznowienia postępowania oraz postanowienia Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. akt II K (...) i Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt XVII Kz (...), które w jego ocenie „nie mogły być przedmiotem oceny w sprawie V KO 33/18”. Ponadto skazany wskazał, że „potrzeba wznowienia postępowania wynika także z obrazu art. 92 k.p.k. przed Sądem pierwszej instancji i tyczy bezpośredniej przesłanki uchylenia orzeczenia wskutek okoliczności, których w ogóle nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu, a które miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia jego sprawy oraz „całej palety nowych dowodów, faktów i okoliczności już ściśle określonych i zabezpieczonych na potrzebę tego postępowania, wynikających z art. 540 par. 1 p.) 2a k.p.k.” (k. 15).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego jest oczywiście bezzasadny i w związku z tym należało odmówić jego przyjęcia bez podejmowania dodatkowych czynności w postaci wcześniejszego rozpoznania wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku niepochodzącego od osoby wymienionej w § 2 (obrońca lub pełnomocnik) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku,

w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, w art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Dla tej kontroli decydująca jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte w art. 545 § 3 k.p.k. wyrażenie „w szczególności”. Ta oczywista bezzasadność wynikać więc może choćby z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

W związku z treścią pism skazanego Z.G. z dnia: 22 lipca 2019 r. (k. 3), 7 sierpnia 2019 r. (k. 5) oraz 17 października 2019 r. (k. 15 – 16) należy stwierdzić, że nie wskazują one okoliczności, które umożliwiłyby wystąpienie z inicjatywą wzruszenia prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt XVI K (...).

Skazany Z.G. nie wskazał na jakiegokolwiek nowe fakty lub dowody, które pozwalałyby dostrzec podstawę do wznowienia postępowania karnego zdefiniowaną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. W świetle tego przepisu postępowanie karne podlega wznowieniu nie w razie zgłoszenia jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia, ale wtedy, gdy nowe fakty lub dowody wiarygodnie podważają poczynione w sprawie istotne ustalenia faktyczne, to jest, gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia, które zostało wydane. Analizując treść pism skazanego należy stwierdzić, że takich nowych faktów lub dowodów nie wskazał. W szczególności, nie stanowią takich „nowych faktów i dowodów” dwa orzeczenia, tj. postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt II K (...), i postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt XVII Kz (...), wymienione przez skazanego w jego pismach i załączone do

akt tej sprawy (k. 22 - 29 akt Sądu Najwyższego). Orzeczenia te nie dotyczą w żaden sposób kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego. Oba postanowienia dotyczyły umorzenia postępowania zainicjowanego oskarżeniem posiłkowym subsydiarnym Z.G. przeciwko M.S., który został przez skazanego oskarżony o popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k., polegającego na tym, że „w dniu 25 października 2016 r. o godz. 20.05 w programie informacyjnym T. emitowanym przez regionalną T (...) w P. opublikował nierzetelne i w żaden sposób niezweryfikowane wiadomości jawiące się jeszcze przez dłuższy nieustalony dokładnie okres na pasku informacyjnym tegoż programu tv, które na tym etapie postępowania naruszyły prawa załedwie podejrzanego (wnioskodawcy) wynikające z art. 5 k.p.k.”. W tej sprawie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z zawiadomienia skazanego zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w G.. Pomimo tego skazany wniósł do sądu subsydiarny akt oskarżenia, co musiało skutkować umorzeniem tak zainicjowanego postępowania sądowego (postanowienie Sądu Rejonowego w G. z 21 lutego 2019 r.).

Jeśli chodzi o podstawę wznowienia z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., to nie wznowienie postępowania ma być środkiem do ujawnienia przestępstwa, lecz ustalenie popełnienia przestępstwa prawomocnym wyrokiem skazującym (chyba, że orzeczenie takie nie musi zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3 – 11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k.), może dopiero stanowić podstawę do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie, oczywiście o ile zostanie też stwierdzone, że dopuszczono się tego przestępstwa w związku z postępowaniem, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, iż mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Wymienione przez skazanego orzeczenia nie mogą być potraktowane jako świadczące o ziszczeniu się przesłanki wznowienia, o której mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. Skazany zdaje się dążyć do wykazania, iż prokurator dopuścił się przestępstwa informując o sprawie skazanego w czasie emisji programu telewizji lokalnej, a przestępstwo to miało mieć wpływ na treść orzeczenia. Z kolei w wydaniu postanowienia o umorzeniu postępowania (sprawy o sygn. akt II K (...) i XVII Kz (...)) skazany zdaje się upatrywać okoliczności wskazanej w art. 541 § 1 k.p.k. W tym względzie należy podkreślić, że kwestie publikacji medialnych

związanych z przedmiotową sprawą skarżący podnosił już w toku prowadzonego przeciwko niemu postępowania karnego (k. 1597 akt sprawy XVI K 39/17). Były one także wskazywane w poprzednim postępowaniu wznowieniowym, prowadzonym przed Sądem Najwyższym pod sygnaturą V KO 33/18 (pismo z dnia 17 kwietnia 2018 r. – k. 27 – 28 akt V KO 33/18 SN). W niniejszym postępowaniu skazany był zobowiązany do przytoczenia okoliczności nie będących przedmiotem oceny we wcześniejszym postępowaniu wznowieniowym. Takimi nowymi okolicznościami, które wskazywałyby na dopuszczenie się przestępstwa w związku z postępowaniem karnym, a ponadto na istnienie uzasadnionej podstawy do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia, nie jest postanowienie Sądu Rejonowego w G. i wydane na skutek kontroli odwoławczej tegoż postanowienia - postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 maja 2019 r.

Wobec tego, że wniosek skazanego w istocie w przeważającym zakresie odwołuje się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, jak również nie przywołuje innych okoliczności, które wskazywałyby na ziszczenie się przesłanek wznowieniowych, należało odmówić jego przyjęcia na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

as